

Folk— bildnings — rådet

Vägar till bildning, utbildning och jobb

Om folkhögskolornas arbete med unga arbetslösa och nyanlända i Studiemotiverande folkhögskolekurs och Etableringskurs på folkhögskola i samarbete med AF.

Resultaten så här långt och utmaningar framåt för folkbildningen och för regionerna.

Lena Östlund och Björn Garefelt, Folkbildningsrådet

Kort om svensk folkbildning

— 154 folkhögskolor

- 112 drivs av folkrörelser och andra organisationer, 42 offentligägda (regioner, landsting)
- sammantaget verksamma i 140 kommuner med långa kurser (behörighetsgivande allmänna kurser och profilkurser)

— 10 studieförbund

- skiftande profil och ideologisk förankring. Studiecirklar och kulturprogram centrala verksamhetsformer.
- 4 studieförbund har verksamhet i 290 kommuner

— Självstyrande sektor med statligt, regionalt och kommunalt stöd

- Folkbildningsrådet hanterar de statliga myndighetsuppgifterna på uppdrag av riksdag och regering

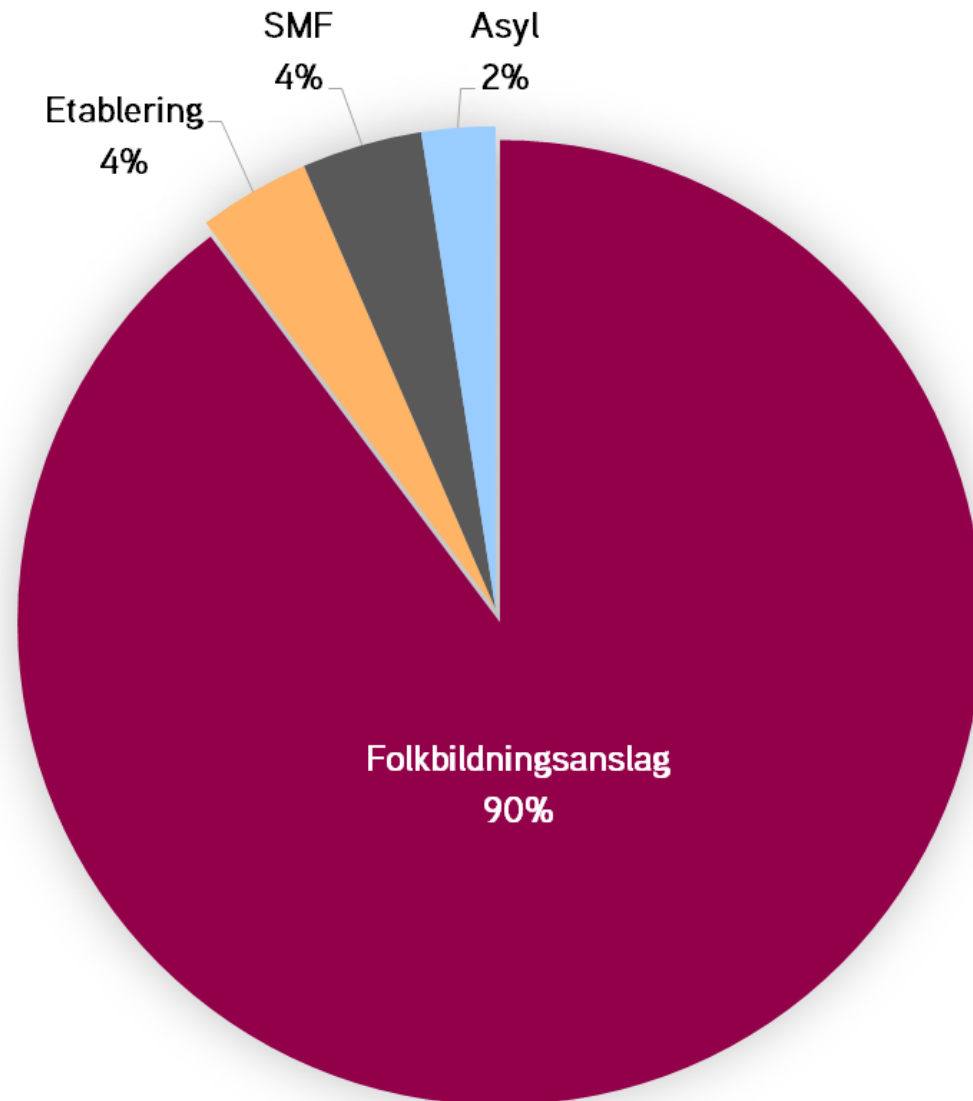
Ny förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildning

Syftet med statens stöd till folkbildning är att

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- bidra till att göra det möjligt för **en ökad mångfald** människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

Statsbidrag till folkbildning 2016

Totalt 4 056 mkr

Nationella samhällsuppdrag för folkbildningen utöver utbildning och kultur (arbetsmarknad, näring, social, jämställdhet, internationell utveckling m fl)

Folkhögskola

- studiemotiverande folkhögskolekurs (SMF-kurs)
- etableringskurs på folkhögskola
- yrkeskurser på folkhögskola
- kontakttolkutbildningar

Studieförbund

- folkbildning för samhällsintroduktion – asylsökande
- ”Vardagssvenska” för asylsökande
- 172 ESF projekt av studieförbund och folkhögskolor- 8% av medlen totalt under förra perioden

SMF och Etableringskurs på folkhögskola - nya kursformer med förankring i beprövad erfarenhet som framgångsfaktor

— Folkhögskolan som utbildningsform

- Allmän kurs för kortutbildade på alla skolor. 1/3 av deltagarna på allmän kurs utlandsfödda.
- Kompetensen hos folkhögskolans lärare

— Pedagogiskt förhållningssätt

- deltagarfokus, synliggörande av erfarenheter och kompetenser, lokal och individuell anpassning av kursplaner, trygg och engagerad studiemiljö
- Ökat självförtroende stärker motivationen för fortsatta studier

SMF och Etableringskurs på folkhögskola

Regeringsinsatser i samverkan med Arbetsförmedlingen

- Folkbildningsrådet och Arbetsförmedlingen sluter årsvisa avtal beträffande insatserna
- Folkhögskolorna söker platser som Folkbildningsrådet fördelar
- Lokalt samarbete vid rekrytering och planering av kursinnehåll
- Arbetsförmedlingen bestämmer vilka som ska gå kursen
- Folkhögskolan erbjuder utbildningen
- Folkbildningsrådet följer upp insatsen ur ett nationellt perspektiv

Hur många har deltagit?

— Studiemotiverande folkhögskolekurs

- började år 2010, och fr.o.m. år 2016 har insatsen permanentats
- hittills har 22 000 personer gått kursen
- år 2016 finns möjlighet för 7 000 personer att gå en SMF-kurs, vilket motsvarar 163 Mkr

— Etableringskurs på folkhögskola

- började år 2014
- hittills har 3 150 personer gått utbildningen
- år 2016 finns möjlighet för 3 000 personer att gå en Etableringskurs på folkhögskola, vilket motsvarar 152 Mkr

Vad är en Studiemotiverande folkhögskolekurs?

- Tre månader på heltid
- Syfte: att motivera till fortsatta studier
- Målgrupp: Arbetssökande som varken har behörighet till högskola eller gymnasieexamen
- Hur kan en dag se ut på en studiemotiverande kurs?
  - synliggörande av deltagarnas kompetens
  - träna studieteknik med inriktning på kärnämnen
  - studiebesök som summeras med reflektion i gruppen
  - ta fram en plan inför framtiden

Resultat av SMF-kurs

- Fyra av tio studerar vidare inom ett år efter kurslut
- Cirka 20 procent får ett jobb
- Nio av tio skulle rekommendera sina vänner att gå en SMF-kurs

- Varför väljer man att studera vidare?
  - ökat självförtroende->motivation
  - folkhögskolans pedagogiska miljö och att man känner sig trygg
  - engagerade lärare
  - individuellt bemötandet och möjlighet till validering
  - övriga i gruppen som också väljer att studera vidare

SMF-kurs

— Framgångsfaktorer

- extraplatser till Allmän kurs
- lärarna
- efter kurslut finns en möjlighet att studera vidare vid folkhögskolans ordinarie kursutbud
- Allmän kurs kan leda till högskolebehörighet
- deltagarens finansiering

— Utmaningar

- rekryteringen

Vad är en Etableringskurs på folkhögskola?

- Sex månader på heltid
- Syfte: stärka deltagarnas möjligheter till att få arbete
- Målgrupp: nyanlända som erhållit uppehållstillstånd och fått en etableringsplan
  - Kort utbildningsbakgrund ska prioriteras

- <https://www.youtube.com/watch?v=rK9I8gyN238>

- Hur kan en dag på etableringskurs se ut?
  - prata svenska tillsammans
  - studiebesök på företag, myndigheter eller organisationer
  - reflektion i grupp

Resultatet av en Etableringskurs

- Kvalitativ uppföljning 2015
  - Trygghet, motivation, självförtroende
  - Lärarna; individuellt bemötande
  - Gruppens betydelse
  - Folkhögskolepedagogiken
  - Nätverk

”Det känns som mitt hem här! De (lärarna) bryr sig om mig, stöttar mig.”

Etableringskurs på folkhögskola

— Framgångsfaktorer

- erfarna lärare
- heltid
- hög närvaro
- skolans nätverk och koppling till det civila samhället
- folkhögskolepedagogiken

— Utmaningar

- kort utbildningsbakgrund
- gruppens varierande erfarenheter av utbildning, arbete
- hälsotillstånd
- realistiska förväntningar
- folkhögskolepedagogiken

Utmaningar/möjligheter för diskussion

SMF och Etableringskurs fokuserar på unga arbetslösa respektive nyanlända med kort utbildning. De ska underlätta vägen till vidare studier och arbete. Folkhögskolornas allmänna kurser vänder sig också till personer med kort tidigare utbildning. Dessa utbildningar genomförs i alla regioner. Studieförbunden gör därtill särskilda insatser för gruppen asylsökande i hela landet.

- Vilka förväntningar finns på folkbildningen i er region när det gäller insatser för målgrupperna unga arbetslösa och nyanlända? Hur möter folkbildningen förväntningarna?
- Är folkhögskolor och studieförbund involverade i regionala processer, t ex kring kompetensplattformar? Hinder/möjligheter ifråga om detta?
- Är det önskvärt att folkbildningen spelar en större roll ifråga om insatser för unga arbetslösa och nyanlända? På vilket sätt kan regionerna i så fall bidra till det?

Tack!
Björn Garefelt
Lena Östlund

lena.ostlund@folkbildningsradet.se
bjorn.garefelt@folkbildningsradet.se